

Ebeltoft den 24. oktober 2019

1. Budgetaftale for budget 2020 og budgetoverslagsårene 2021-2023

Forlig vedrørende budget 2020 og budgetoverslagsårene 2021-2023 er indgået mellem følgende partier i Byrådet: Venstre, Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Konservative og Alternativet.

Sammen om et ansvarligt budget med et grønt fokus

Syddjurs Kommune er et attraktivt sted at bo og leve, og kommunen oplever fortsat en positiv vækst i indbyggertallet blandt andet med flere børnefamilier og flere seniorer. Det er forligskredsens ønske, at de med budgettet for 2020 imødekommer fremtidige forventninger og krav. Syddjurs Kommune er en vækstkommune, der forventer at nå et indbyggertal over 43.000 inden årets udgang. Denne stigning, sammenholdt med forandringer i befolknings sammensætningen, betyder, at der skal skabes et nødvendigt råderum i kommunens økonomi for at kunne udbygge institutioner til flere børn og ældre. Forligskredsen har stået over for svære politiske prioriteringer, og opgaven er løst med et bredt forlig.

Forligskredsen ønsker med dette års budgetforlig at sikre en fornuftig balance mellem en ansvarlig økonomi og behovet for politisk at prioritere attraktive forhold for erhvervslivet, kvalitet i kernevelfærden og et solidt grønt fokus, der skal understøtte en bæredygtig udvikling i Syddjurs Kommune. Denne balance er blandt andet sikret ved, at Syddjurs Kommune fortsat skal arbejde med at skabe økonomisk råderum indefra via udvikling og omstilling i de kommende år.

Styrket erhvervsindsats og bedre infrastruktur

Det har været afgørende for forligskredsen at sikre gode vilkår for det lokale erhvervsliv. Derfor er der i budgettet afsat midler til at investere yderligere i erhvervsservice med henblik på at understøtte iværksættermiljø og klyngesamarbejder, hvilket eksempelvis omhandler cirkulær økonomi, digitalisering og fødevarer.

Udover en styrket erhvervsindsats, ønsker forligskredsen at sikre en bedre infrastruktur til gavn for både virksomheder og borgere - blandt andet ved at trafikksikre i tæt dialog med lokale interessenter, afsætte midler til nye cykelstier, etablere vejanlæg og stationsforbedringer i tilknytning til Letbanen.

Prioritering af kernevelfærd og digitale ambitioner

Med dette års budget ønsker forligskredsen at fastholde og værne om kernevelfærden for både børn, unge og ældre. Med budgetforliget fastholdes klippekortsordningen og værdighedspuljen og dens intentioner til gavn for kommunens ældre borgere. Der investeres i nye dagtilbud, og der sættes fokus på kvalitet og læring i den lokale folkeskole for alle børn, og de unge sikres øget adgang til kulturtilbud.

På Sundheds- og ældreområdet og på Børn- og læring, er der i 2019 gennemført budgetanalyser med henblik på at skabe et råderum i budget 2020 til investeringer gennem omstilling og effektiviseringer. Forligskredsen ser frem til det fortsatte arbejde med at skabe råderum, og kvitterer medarbejdere og ledere i hele Syddjurs Kommune for deres aktive deltagelse heri.

Forligskredsen ønsker at holde fast i kvalitet og god service i kommunens kernevelfærd, og en af metoderne til at sikre dette er at være ambitiøse på den digitale dagsorden. Budgettet indeholder derfor betydelige investeringer, der skal sikre, at Syddjurs Kommune fortsat medtænker relevante teknologier i løsningen af kommunens kerneopgaver, så der skabes meningsfuld velfærd og opgaveløsninger sammen med borgere og virksomheder.

Fortsat fokus på bæredygtighed og et grønt fokus

Med afsæt i Syddjurs Kommunes visions- og udviklingsstrategi ønsker forligskredsen at tage del i ansvaret for at indfri FN's 17 verdensmål. Det betyder, at vækst og udvikling skal knyttes op på princippet om bæredygtighed forstået bredt med hensyntagen til økonomi, sociale, kulturelle og miljømæssige forhold. Syddjurs Kommunes kerneopgaver giver mange oplagte muligheder for at skabe forandringer i vores egen kommune, og for at inspirere andre til at gøre en forskel. Derfor indeholder budgetforliget eksempelvis initiativer, der har fokus på øget biodiversitet, cirkulær økonomi, energioptimering, øget brug af solceller og mere bæredygtig mobilitet blandt kommunens medarbejdere.

Anlæg

Syddjurs Kommune har igennem en årrække haft et meget højt anlægsniveau. Med dette års budget bringes anlægsniveauet til et lavere niveau i 2020.

Forligskredsen vil prioritere at skabe råderum, så der også fremadrettet kan investeres i, det der skal til, for at indfri Byrådets ambition om at være Aarhusregionens mest attraktive bosætningskommune. Der er derfor planlagt betydelige anlægsinvesteringer med vedtagelsen af dette budget - herunder færdiggørelsen af Maltfabrikken i Ebeltoft, udvikling af institutioner i Hornslet, ny daginstitution i Knebel, forbedring af udefaciliteter ved Rosmus Børnehus og Rønde Skole samt plejeboliger i Ryomgård med videre.

En varig robust økonomi kræver prioritering i årene fremover

Selvom samfundsøkonomien er robust, vil der fortsat være behov for, at der politisk og administrativt arbejdes målrettet med at sikre et løbende økonomisk råderum til at kunne håndtere fremtidige udfordringer, ønsker og behov. De økonomiske udfordringer med budgetoverskridelserne i 2018 og 2019 på en række driftsområder er løst på den helt korte bane med vedtagelsen af budgettet for 2020. For at indfri den økonomiske politiks ambitioner om kasseopbygning, skal kasseopbygningen prioriteres ved de kommende års budgetforhandlinger.

Forligskredsen vil derfor over en periode på tre år skabe et øget råderum på 100 mio. kr. for at anvende dette til at styrke likviditeten med henblik på at efterleve målsætningerne i den økonomiske politik. Råderummet skal findes ved, at Administrationen udarbejder forslag til de nødvendige omstillinger. Der skal gennemføres en forudgående tæt, tidlig og involverende proces med deltagelse af blandt andet medarbejdere, institutioner, bestyrelser, interessenter og Byråd med flere.

Direktionen skal udarbejde forslag til kommissorier, inklusiv forslag til tidsplan, strategiske mål og økonomiske mål, der indstilles til politisk godkendelse i Økonomiudvalget senest december 2019. Når kommunens likviditet igen efterlever målsætningen i den økonomiske politik, indgår råderummet i den generelle økonomiske prioritering i Byrådet.

Overholdelse af kommuneaftalen med regeringen for 2020

Syddjurs Kommune efterlever også i år sin del af kommuneaftalen med regeringen – også når det gælder regeringens sanktionsbelagte krav om, at skatten ikke må stige. Landets kommuner udfordres fortsat af stramme nationaløkonomiske rammer for de kommunale service- og anlægsudgifter, som er beskrevet i aftalen med regeringen om kommunernes økonomi for 2020. Overskrider kommunerne de aftalte vilkår med staten i aftalen, straffes kommunerne økonomisk både individuelt og kollektivt. Det har Syddjurs Kommune ingen interesse i bliver tilfældet. Syddjurs Kommune har for 2020 politisk valgt statsgaranteret udskrivningsgrundlag, hvilket giver maksimal sikkerhed for skatteindtægterne i 2020.

2. Forligspartiernes specifikke bemærkninger til direktionens budgetoplæg

Ændringerne til budgetforslaget ved 1. behandlingen er beskrevet i det vedlagte bilag.

Nedenfor gennemgås udvalgte ændringer til budgetforslaget.

Økonomiudvalget

Samling og bæredygtig omstilling af bilflåde

Syddjurs Kommune tager et stort skridt i en bæredygtig retning med en samlet styring af kommunens bilflåde, med et forventet økonomisk rationale på 0,5 mio. kr., så flåden udnyttes smartere for færre penge samtidig med, at bilflåden omstilles omkostningseffektivt i en bæredygtig retning. I 2020 og overslagsårene investeres der 1 mio. kr. årligt i at transformere den kommunale bilflåde med flere emissions svage biler samt infrastrukturen til at kunne håndtere udvidelsen, som vil kræve flere ladestandere og ladepladser. Nye ladestandere skal kunne anvendes til andre køretøjer end kommunens.

Der investeres 0,5 mio. kr. i 2020 og overslagsårene i generelt at gøre infrastrukturen for emissions svage biler bedre for både borgere, turister og erhvervsdrivende i Syddjurs Kommune. Forbedringen af infrastrukturen skal ske i partnerskaber mellem kommunen, erhvervsdrivende og energiselskaber.

Der er et potentiale for en mere bæredygtig og en billigere befordring ved at begrænse den kommunale kørsel mest muligt. Både den medarbejderne foretager i egen bil og den, der foretages i kommunens køretøjer. Befordringen skal ses i en helhed. Første skridt i realiseringen af de forventede rationaler vil være en ændret praksis for befordringsudgifter og de takster, der refunderes efter. Denne realiseres i forbindelse med en kommende analyses af rapportering og starter 1. august 2020. Det forventes at kunne give en besparelse på 2,125 mio. kr. i 2020 og 5,1 mio. kr. i overslagsårene.

Digital forgangskommune

Syddjurs Kommune har en ambition om at være Danmarks førende digitale kommune fra 2025. På den baggrund investeres der i ny teknologi i denne budgetaftale. Kommunens webunivers, brugergrænseflader og selvbetjeningsløsninger skal således bringes ind i en ny tidsalder ligesom andre af kommunens mest forretningskritiske IT-systemer såsom økonomi-, løn-, vagtplanlægningssystemer udskiftes med både økonomiske og faglige potentialer for øje.

Fremrykning af administrative besparelser samt mindre brug af eksterne konsulenter

Med vedtagelsen af budget 2020 gennemføres øgede administrative besparelser inklusiv brugen af eksterne konsulenter, således at der fra 2020 er gennemført administrative besparelser for op imod 12,5 mio. kr. Desuden pålægges yderligere besparelser, der skal finansiere digitale investeringer i mere strømlinede administrative forretningsgange. Målet er at have udgifter til administration på samme niveau som sammenlignelige kommuner.

Udvalget for familie og institutioner

Fastholder struktur

Økonomien til folkeskolen reduceres med 1.500 kr. pr. barn med virkning fra august 2021, så den samlede udgift til folkeskolen reduceres. Den gældende tildelingsmodel opretholdes, men i de kommende reduktioner vil der blive taget højde for en procentvis fordeling af reduktionen pr. elev ud fra skolernes gennemsnitpris pr. elev. Der udarbejdes en model herfor til politisk behandling i Udvalget for familie og institutioner i løbet af 2020.

Forligsparterne ønsker at opretholde det eksisterende klubtilbud på fritidsområdet.

De nuværende 10. klasses tilbud i Rønne evalueres i 2020. I forlængelse af evaluering tages der stilling til en kommende model for kommunens 10. klasses tilbud, der forventes at indgå i budgetdrøftelserne for budget 2021.

Specialpædagogisk team opretholdes som et centralt team, men der foretages en rammereduktion på 1 mio. på teamet.

Forligsparterne ønsker at fastholde de nuværende økonomiske rammer for dagtilbud herunder dagplejen.

Reducerede omkostninger

Økonomien til folkeskolen reduceres med 4 mio. kr. i 2020 og med 2,2 mio. kr. i 2021 som en generel besparelse. Besparelsen er en videreførelse af reduktioner i 2019 som følge af budgetudfordringer.

Puljen til kørsel af børn til tandklinik nedlægges på grund af manglende anvendelse. Såfremt der måtte være et særligt behov for transport til tandklinik håndteres og finansieres dette af skolerne.

Åben rådgivning reduceres med 0,5 mio. kr.

Der foreslås en mindre reduktion af Pædagogisk Psykologisk Rådgivning i forhold til, hvad der oprindeligt er foreslået.

Øger og forbedrer inklusionen

Syddjurs Kommune ønsker en mangfoldig og rummelig folkeskole, som i vid udstrækning også kan rumme børn med særlige behov, så de bliver inkluderet i folkeskolens og det lokale fællesskab. Forligskredsen ønsker en model, der mest muligt knytter skolevæsenets ressourcer til distriktsskolerne.

Det betyder, at budgettet for Syddjurs Kommunes specialskole i Pindstrup fordeles til distriktsskolerne, der derefter afholder 0,3 mio. kr. pr. elev der overgår til specialskole i Pindstrup. Udvalget for familie og institutioner får ansvar for at udarbejde en indfasningsmodel til Byrådets godkendelse, der fordeler budgettet indenfor rammerne af skolernes tildelingsmodel, og som kan træde i kraft fra skoleåret 2020/2021. Udvalget for familie og institutioner har i 2020 også ansvaret for at håndtere overgangsperioden i forhold til skolerne, således at midler der frigives vil blive tildelt skolerne.

Forligskredsen har en forventning om at det samlede elevtal på Pindstrupskolen indenfor en 2-årig periode rammer en normering på 80 elever, svarende til det oprindelige mål for antal elever.

Omstiller og udvikler opgaven

Rammen for familieområdet og for social- og voksenhandicapområdet øges markant i dette forlig.

Der afsættes ikke midler til Boost-camp med budgetaftalen, men selve ordningen kan fortsætte ved at skolerne selv prioriterer midler til Boost-camp-forløb for de elever, som har et behov.

Syddjurs Kommune investerer løbende i digitale læringsmidler. Politisk er der en forventning om, at de IT-pakker, som stilles til rådighed for eleverne kan justeres med et økonomisk rationale som konsekvens heraf.

Der afsættes fortsat midler til en madpulje i skolerne, men puljen reduceres.

Til kommende budgetplanlægning beregnes omkostninger på ændring af overgangsalder fra vuggestue/dagpleje til børnehave fra 2 år og 9 måneder til 3 år. Desuden vurderes om bygningskapaciteten kan rumme forskydningen.

Udvalget for sundhed, ældre og social

Vi holder fast i kernevelfærden

Klippekortsordningen og værdighedspuljen prioriteres fortsat politisk, dog reduceres området med 0,5 mio. kr.

Frivillige kræfter skal være med til at løfte trænings- og aktivitetsområdet

Forligskredsen vil omlægge trænings- og aktivitetsområdet og give frivillige større råderum med understøttelse fra fagprofessionelle. Det vil tage noget tid for frivillige at involvere sig yderligere i området, hvorfor der afsættes en aktivitetspulje på 0,4 mio. kr. i 2020. Byrådet vil samarbejde tæt med Frivillighedsrådet om at få aktiveret yderligere frivillige i området. Ordningen evalueres i 2021.

Flere midler til social- og handicapområdet

Social- og handicapområdet har i 2019 været ramt af betydelige budgetoverskridelser og økonomisk ubalance. Den politiske vurdering er, at de samlede økonomiske rammer på området hæves markant med en forventning om, at det skal lykkes for området at få balance i økonomien fremover.

Plejeboliganalyse og ældreboliganalyse i 2020

Plejeboliganalysen opdateres i 2020. I analysen inkluderes ældreboliger med henblik på at planlægge en reduktion af antal boliger, der ikke anvendes til formålet. Mulighederne for udlejning af tomme boliger intensiveres.

Udvalget for natur, teknik og miljø

Bæredygtige kommunale bygninger

Syddjurs Kommunes midler til bygningsvedligehold og genopretning af de bygningsmæssige rammer vil også omfatte investeringer i solcelleanlæg i tilknytning til de kommunale bygninger. Denne grønne omstilling af energiforsyningen i Syddjurs Kommune er dog betinget af, at Regeringen får skabt de lovgivningsmæssige rammer som muliggør dette. Lovgivningen på området udgør i dag en afgørende barriere for denne omlægning, hvilket er en stopklods for mere bæredygtig energiforsyning af de kommunale bygninger.

Ved nedrivning af kommunale bygninger skal det vurderes om materialerne kan genanvendes til genbyg.

Pulje til bæredygtige tiltag, jordfordeling og -udnyttelse

Der oprettes en pulje til medfinansiering af multifunktionel anvendelse af jord i overensstemmelse med FNs verdensmål, og for at opnå støtte fra statens jordfordelingspulje. Puljen til bæredygtige tiltag, jordfordeling og -udnyttelse skal understøtte naturgenoprettelse, grundvandsbeskyttelse samt forbedre klimaet sideløbende med at have et effektivt landbrug.

Multifunktionel jordfordeling er et værktøj, som kan få Kommuneplanens intentioner ud at leve i virkeligheden. Regeringen har netop afsat 150 mio. kr. til at understøtte multifunktionel jorddeling med en forventning om, at dette værktøj også bringes i spil i årene fremover. Der er kamp om at opnå støtte fra Statens jordfordelingspulje, hvorfor det er vigtigt for forligskredsen, at der allerede nu planlægges og udpeges egnede arealer, samt at der skabes partnerskaber mellem de eventuelle involverede lodsejere.

Rig natur og klimaforbedringer

Borgerne i Syddjurs Kommune er omgivet af fantastisk natur, og den skal der passes på. Derfor vil Byrådet have fokus på, at Syddjurs Kommunes børn og unge får den nødvendige dannelse i deres skoleliv. FNs verdensmål er et oplagt læringstema for folkeskolerne at tage fat på, og de dygtige ledere og deres medarbejdere er allerede i gang flere steder. Byrådet ønsker, at kommunen går forrest, når det handler om at passe på og forbedre naturen. Derfor har Byrådet store forventninger til, at der bliver fulgt op på bæredygtighedsudvalgets arbejde, og der bliver igangsat konkrete klimaforbedrende initiativer.

Der vil blive arbejdet med at opstille mål for en forbedret biodiversitet og mindskning af CO₂-udledningen. Nogle af de redskaber, som Syddjurs Kommune eksempelvis benytter sig af og vil have større fokus på fremadrettet, er en reduceret græsslåning ved kommunale ejendomme og udstykninger, hvilket kan højne biodiversiteten. Desuden undersøges mulighederne for at anvende et lokalplanlægningsværktøj, som har fokus på bæredygtighed.

Forligspartierne er enige om, at brugen af pesticider på kommunale befæstede arealer ophører. Der kan fortsat anvendes pesticider mod invasive arter indtil brugbare alternativer forefindes.

Byrådet og Syddjurs Kommune ønsker at fortsætte den gode dialog med Reno Djurs om i fremtiden at kunne tilbyde en højere grad af affaldssortering hjemme hos den enkelte borger. Det kræver, at logistikken til at håndtere det sorterede affald skal være på plads. Det vil Byrådet arbejde for, at den kommer.

Bedre transportmuligheder for borgerne

Det skal være nemt at tage cyklen i Syddjurs Kommune. Både for de borgere der hver dag vælger cyklen frem for at køre i bil, og for de mange cykelturister som hvert år besøger kommunen. Derfor vil forligskredsen afsætte 0,5 mio. kr. yderligere udover de allerede afsatte 2 mio. kr. til løbende at investere i flere og bedre cykelstier i kommunen. Forligskredsen har en forventning om, at staten fortsat vil være medfinansierende i udbygningen af cykelstinet i kommunen.

Forligskredsen vil også gerne understøtte, at Djursland fortsætter med at være bundet fornuftigt sammen med hensyn til den kollektive trafik. Derfor vil forligskredsen finde finansiering til, at rute 351 kører oftere på ruten mellem Ebeltoft og Grenå samt dække den aktuelle underfinansiering af kollektiv trafik. Forligskredsen

vil samtidig signalere, at det er vigtigt at regionen fortsat vedstår deres finansieringsmæssige forpligtigelser i forhold til at opretholde ruten også på langt sigt.

Puljen til trafikikkerhed forøges med 1 mio. kr. og udmøntes i tæt dialog med lokalsamfundet.

Forligspartierne ønsker at sammentænke infrastrukturplanlægning og mobilitetsstrategien med henblik på at udnytte de potentialer, der er for mere bæredygtig mobilitet. Det betyder en reduktion på 0,5 mio. kr.

Budgettet til vintertjenesten udvides med 1 mio. kr. om året.

Udvalget for plan, udvikling og kultur

Færdiggørelse af Maltfabrikken

I løbet af 2020 står Maltfabrikken i Ebeltoft færdig til gavn for kommunens borgere og de mange turister. Herudover formes planerne for Havnefronten i sammenhæng med aktiviteterne i "Ebeltoft i udvikling" i samarbejde med områdets aktører. Rammen for Ebeltoft i Udvikling er i 2020 på 4 mio. kr.

Styrkelse af foreningslivet

Et tæt samarbejde og en partnerskabsaftale med DGI resulterer i en fælles ansættelse af en medarbejder til styrkelse af kommunens foreninger og med fokus på at få nye målgrupper med i fællesskaber.

Klippekort til unge mennesker

Der afsættes 0,25 mio. kr. til et klippekort til unge mennesker til kulturoplevelser.

Rønede Idrætscenter udvikles og udbygges, som en del af Rønede Campus, med baggrund i en allerede eksisterende projektplan. Forligskredsen afsætter 9 mio. kr. til dette.

Forligskredsen ønsker at udskyde beslutningen om nedrivningen af posthuset i Ebeltoft til 2021. Indtil posthuset eventuelt nedrives, gives der plads til at lokalerne kan benyttes af lokale aktører.

Idrætspuljen er prioriteret i budget 2020 med 2,5 mio. kr.

Investeringen i UngeSpots øges til 0,8 mio. kr. og de placeres i Hornslet og Rønede.

Udvalget for erhverv og beskæftigelse

Styrket erhvervsindsats

Forligskredsen ønsker at styrke erhvervsudviklingen og skabe flere arbejdspladser ved at investere yderligere i erhvervsservice med henblik på at understøtte iværksætttermiljø og klyngesamarbejder, hvilket eksempelvis omhandler cirkulær økonomi, digitalisering og fødevarer. Samtidig gentænkes erhvervspuljens formål, og puljen reduceres, således at den understøtter ovennævnte satsning og medfinansierer den fremtidige lokale erhvervsservice. Der afsættes 1 mio. kr.

Afsluttende bemærkninger

Partierne og grupperne er enige om at støtte ændringsforslaget som fremsættes af borgmesteren indeholdende de ændringer på drift og anlæg i forhold til 1. behandlingsforslaget, som fremgår af det vedlagte bilag "Ændringsforslag til drift, anlæg og finansiering".

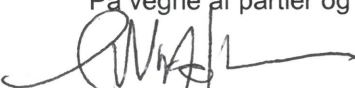
Herudover er forligsparterne enige om, at der i forbindelse med 2. behandlingen af budget 2020 ikke fremsættes andre ændringsforslag end de, der fremgår af forliget. Forligskredsen er enige om at stemme imod eventuelle ændringsforslag fremsat af byrådsmedlemmer ved 2. behandlingen af budget 2020.

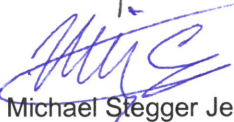
Syddjurs Kommunes økonomi skal gøres mere robust, hvorfor overholdelse af driftsbudgetterne er afgørende. Derfor er forligspartierne enige om at der principielt i fremtiden ikke gives tillægsbevillinger til merforbrug på driften. Afvigelse fra dette princip kræver enighed i forligskredsen, idet det ellers er at betragte som forligsbrud.

Som forhandlingsleder:

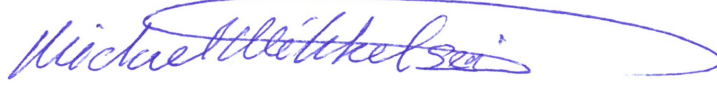

Ole Bollesen, borgmester

På vegne af partier og grupper:

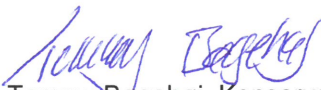

Claus Wistoft, Venstre

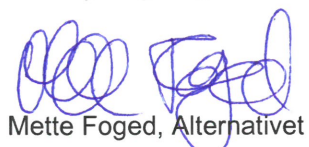

Michael Stegger Jensen, Socialdemokratiet

Kirstine Bille, Socialistisk Folkeparti

Michael Mikkelsen, Dansk Folkeparti

Jan Kjær Madsen, Det Radikale Venstre

Tommy Bøgehøj, Konservative

Mette Foged, Alternativet